

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีปกติและที่เรียนด้วยชุดการสอน วิชางานฝึกฝีมือ 1

A COMPARISON ON THE LEARNING ACHIEVEMENT OF CERTIFICATE OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENT, LEVEL 1 WHICH LEARNED WITH NORMAL METHOD AND LEARNED SERIES, SKILL PRACTICING SUBJECT

ชาญยุทธ ทองประพันธ์^{1*}, จุฑารัตน์ คชรัตน์² และจุไรศิริ ชูรักษ์³

Chanyut Thangprapan^{1*}, Jutarat Kotcharat² and Juraisiri Churak³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate student, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาการประถมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Assistant Professor, Department of Elementary Education, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University. .

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

³ Assistant Professor, Department of Curriculum and Learning Management, Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University.

*Corresponding author, E-mail: rathpipomk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนงานฝึกฝีมือ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานีและวิทยาลัยการอาชีพสายบุรีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 รวมจำนวน 135 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ และแบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบทีแบบอิสระ (Independent t - test) และการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (Dependent t - test)

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังของกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอน วิชางานฝึกฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 พบว่าหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ผลการประเมินเจตคติและความพึงพอใจระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุดการสอน, งานฝึกฝีมือ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purpose of this study was to compare the learning achievement of vocational certificate students (vocational students) in the first year before and after studying in the normal way. To compare pre-school learning achievement of vocational certificate students (first year), first year before and after learning with skill training workshops 1 for vocational certificate students (vocational certificate) year 1 To compare the learning achievement of students at the vocational certificate level (1st year), before and after learning between the control group studied by the normal method and the experimental group studied with the skill training course 1 for comparison Attitude of students in vocational certificate level (1 year), between the control group studied with normal methods and the experimental group studied with Teaching skills 1 and to study the level of satisfaction of the students at the vocational certificate level (1st year), studying with a set of teaching skills, workshops 1 The sample group used in the research was the first year vocational certificate students in the field of industrial technicians. Kanjanapisek Technical College, Pattani and Saiburi Vocational College, 2nd semester, academic year 2018, a total of 135 students using Purposive Sampling. The research instruments were 1 set of training subjects. Manage learning Achievement test Satisfaction measurement questionnaire And attitude test Statistics used in data analysis were percentage, mean (Mean), standard deviation (S.D), independent t - test and independent test (Dependent t - test).

The results of comparison of pre and post learning achievement of the control group learned by the normal method and the experimental group studied with the instruction set Skill training course 1 of the students at the vocational certificate level (1st year), with different levels of statistical significance at the level of 0.001. The results of the comparison of learning achievement between the control group studied with normal methods and The experimental group studied with the skill training course 1 found that after learning, there were statistically significant differences at the level of

0.001. Attitude and satisfaction assessment results Between the control group studied by the normal method and the experimental group studied with the skill training course 1 of the vocational certificate students (Year 1) found that the overall picture was at a high level

Keywords: learned series, skill practicing, Achievement

บทนำ

อุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาคือการพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการหรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา ภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) นอกจากนี้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 ยังมุ่งเน้นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงได้กำหนดนโยบายในการเพิ่มระดับทักษะฝีมือและเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มเป้าหมาย ให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการผลิตสินค้าและบริการที่มีการแข่งขันทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณและระยะเวลาในการผลิต เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน นำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาและฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถ ในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556)

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่เป็นอยู่เดิมนั้น ไม่สามารถสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม การเกษตรและการบริการ รวมถึงการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับภูมิสังคมอาชีพ ไม่ตรงตามเป้าหมายรัฐบาลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถาบันอาชีวศึกษามีเสถียรภาพมั่นคง ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของโรงเรียน และต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นในการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้เรียนจะต้องรู้จริง และสามารถนำทักษะทางวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในสภาวะที่ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดประสิทธิผลสูงสุด (ปณิต เทพภิบาล, 2552)

จากประเด็นข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าในการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีความรู้และทักษะตามความต้องการของตลาดแรงงานโดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรม จำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องมีกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาความรู้และทักษะได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการสอนทักษะเชิงปฏิบัติที่เหมาะสมกับผู้เรียนในรายวิชาพื้นฐานทางด้านงานช่างต่างๆ กอปรกับที่ผู้วิจัยได้รับ

มอบหมายให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้สอนวิชาพื้นฐาน วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี จึงมีความสนใจการจัดการเรียนการสอนในวิชางานฝีมือ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาวิชาช่างเทคนิคพื้นฐาน ประกอบด้วยการเรียนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติรวม 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำแนกเป็นการสอนเชิงทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และการสอนเชิงปฏิบัติ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพราะผู้เรียนจะต้องนำเอาความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนในรายวิชาดังกล่าวไปใช้กับวิชาชีพ เนื่องจากรายวิชางานฝีมือเป็นรายวิชาพื้นฐานของงานช่างต่างๆ ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตน แต่จากการสำรวจข้อมูลเปรียบเทียบการเรียนรู้อาชีพช่างฝีมือ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาอุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559 พบว่าเป้าหมายผลการเรียนรู้ของวิทยาลัยการอาชีพสายบุรี ปีการศึกษา 2558 อยู่ที่ร้อยละ 70.00 และปีการศึกษา 2559 อยู่ที่ร้อยละ 75.00 จากการวัดผลการเรียนรู้ทั้งสองปีปรากฏว่าปีการศึกษา 2558 ได้คะแนนร้อยละ 67.00 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย 3.00 ปีการศึกษา 2559 ได้คะแนนร้อยละ 72.01 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย 2.99 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) และจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนวิชางานฝีมือ ผู้วิจัยพบว่ามีปัญหาหลัก 2 ประการดังนี้ คือ 1) ด้านผู้เรียน ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรต่ำ ด้วยความคิดสร้างสรรค์ และขาดนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ 2) การจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จึงไม่สามารถยกระดับทักษะฝีมือและเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มเป้าหมาย ให้มีสมรรถนะที่ได้มาตรฐานสากล

การจัดการเรียนการสอนในวิชางานฝีมือที่จะให้ได้ผลดีนั้นครูผู้สอนจึงต้องรู้จักนำสื่อและเทคนิควิธีการต่างๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงใช้สื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้ การเลือกใช้สื่อควรมีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน เนื่องจากสื่อเป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาในบทเรียนที่ใช้สื่อการสอนนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องศึกษาลักษณะเฉพาะคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิดเพื่อเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบในการใช้สื่อนั้นๆ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสื่อการเรียนการสอนที่ดีสามารถสร้างความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการหาแนวทางแก้ไขโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการนำชุดการสอนมาใช้เป็นสื่อ สามารถแก้ปัญหาในการเรียนวิชางานฝีมือได้ เนื่องจากเป็นนวัตกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้รับการออกแบบและจัดการอย่างเป็นระบบผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่มีการรวบรวมอย่างเป็นระเบียบ เพื่อเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมดจนกว่าจะสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาชุดการสอนด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ ซึ่งในชุดการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วยสื่อ อุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ เพราะผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักข้อผิดพลาดของตัวเอง สามารถแก้ไขได้ทันที เป็นการเรียนที่ตอบสนองความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคล ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามอัธยาศัยของตนเอง เช่น ความสนใจ สติปัญญา วุฒิภาวะ เป็นต้น (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2551)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติวิชางานฝีมือ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความพึงพอใจและเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนวิชางานฝีมือ 1 ที่ครูผู้สอนเลือกมาใช้ ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นนักคิด มีทักษะเป็นเลิศในการปฏิบัติงานฝีมือ มุ่งเสริมสร้างจิตใจใฝ่รู้ (Inquiring mind) ตั้งคำถาม ค้นคว้าหาคำตอบ โดยศึกษาจากวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน วิเคราะห์ กลั่นกรอง ลงมือปฏิบัติและสรุปผลอย่างมีเหตุผลและการนำชุดการสอนมาใช้เป็นสื่อก็จะยิ่งเร้าความสนใจและกระตุ้นความต้องการที่จะเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยพฤติกรรมอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียนนำไปสู่กิจกรรมที่สร้างสรรค์ เกิดจินตนาการในการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะฝีมือรวมถึงกระบวนการเรียน นำผู้เรียนไปสู่การสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับทักษะและแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติ ตรงตามหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในชุดวิชาการสอนด้วยตนเองได้ ซึ่งผู้วิจัยมีความคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาคั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชางานฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ชุดการสอนวิชางานฝีมือ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนงานฝีมือ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝีมือ 1
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝีมือ 1
5. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝีมือ 1

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิดเกี่ยวกับชุดการสอน

กู๊ด (Good, 1973, p.306 อ้างถึงใน อภิธร แก้วอุดร, 2551, น.10) ระบุว่าชุดการสอน หมายถึง สื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพองค์ประกอบของชุดการสอนประกอบด้วย 1) คำชี้แจง 2) จุดมุ่งหมาย 3) ผลการประเมินก่อนเรียน 4) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 5) การประเมินผลหลังเรียนการจำแนกประเภทของชุดการสอน ประกอบด้วยปัจจัยในการแยกย่อยที่แตกต่างกัน ซึ่งแนวทางที่

ถูกนำมาใช้ในการจำแนกประเภทของชุดการสอน ขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคลที่นำไปใช้ ประเภทการใช้งาน และลักษณะการใช้ประโยชน์ เป็นต้น

ทฤษฎีที่สำคัญที่ถูกนำมาใช้ประกอบการสร้างชุดการสอน ได้แก่ ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ประกอบด้วยความแตกต่างในด้านความสามารถ (Ability) สติปัญญา (Intelligence) ความต้องการ (Need) ความสนใจ (Interest) ร่างกาย (Physical) อารมณ์ (Emotion) และสังคม (Social) ด้วยเหตุผลที่คนเรามีความแตกต่างกันดังกล่าว ผู้สร้างชุดการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ในการที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้ในชุดนั้นๆ ซึ่งวิธีที่เหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่งก็คือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการจัดการสอนตามเอกัตภาพหรือการศึกษาด้วยตนเอง และอีกทฤษฎีที่ถูกนำมาใช้เป็นหลัก คือ ทฤษฎีสื่อประสม(Multi-Media) เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลายประเภทมาใช้สัมพันธ์กันอย่างมีระบบ เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนจากเดิม ที่เคยยึดครูเป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อประเภทต่างๆ เพราะสื่อแต่ละอย่างมีคุณประโยชน์แตกต่างกัน และไม่สามารถสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนได้สมบูรณ์ทุกๆด้าน แต่การนำสื่อประสมมาบูรณาการ สามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ชุดการสอนนี้มีคุณค่าหลายประการ โดยเฉพาะคุณค่าของชุดการสอนสำหรับครูซึ่งช่วยให้ครูมีความสะดวกอย่างยิ่งในการสอน มีแบบอย่างที่เป็นมาตรฐาน สามารถทำการสอนด้วยความมั่นใจ ช่วยลดภาระของครูในการเตรียมการสอนและผลิตอุปกรณ์ จึงกล่าวได้ว่า ชุดการสอน มีประโยชน์ในการช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษาได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

วิธีการเรียนรู้

- ชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือนำ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1
- วิธีการแบบปกติ

ตัวแปรตาม

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ และกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือนำ 1
- เจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ และกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือนำ 1
- ระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือนำ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ วิชางานฝักฝีมือ 1 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี และวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานี รวมทั้งสิ้น 252 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานีและวิทยาลัยการอาชีพสายบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทดลองคือนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานีที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือ 1 จำนวน 92 คน และ 2) กลุ่มควบคุมคือนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพสายบุรีที่เรียนด้วยวิธีปกติ จำนวน 43 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1.1 ชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือ 1 เรื่อง งานร่างแบบ งานตะไบและงานตัด โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชางานฝักฝีมือ 1 เรื่อง งานร่างแบบ งานตะไบและงานตัด โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกปัตตานี ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน ใช้เวลาเรียนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง และ 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้วิชางานฝักฝีมือ 1 เรื่อง งานร่างแบบ งานตะไบและงานตัด โดยใช้ชุดการสอนประกอบการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยการอาชีพสายบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน ใช้เวลาเรียนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลการทดลอง ได้แก่ 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานฝักฝีมือ 1 เรื่องงานร่างแบบ งานตะไบและงานตัด ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มี 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อโดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.85 2.2 แบบวัดเจตคติของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่เรียนวิชางานฝักฝีมือ1เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.915 และ 2.3 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือ1เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.920

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือ1ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยทดสอบทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนวิชางานฝักฝีมือ1ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน และดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจำนวน 6 แผน เพื่อสอนให้กับนักเรียนเมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ จากนั้นดำเนินการวัดเจตคติและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวิชางานฝักฝีมือ 1 ของระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน วิชางานฝึกฝีมือ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละวิเคราะห์ทดสอบ ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองว่า แตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์ t - test แบบ dependent วิเคราะห์ทดสอบความแตกต่างของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองว่าแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้การวิเคราะห์ t - test แบบ independent การวิเคราะห์เจตคติและความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการ สอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 13.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 22.16 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน 2.66 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependence พบว่าค่า t เท่ากับ -24.553 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีปกติ มีความแตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 13.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.71 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 26.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependence พบว่าค่า t เท่ากับ -46.681 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน มีความแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่ม ทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึก ฝีมือ 1 มีค่าเฉลี่ย 13.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 และก่อนเรียนของกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ มีค่าเฉลี่ย 12.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.70 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ independence พบว่าค่า t เท่ากับ -1.923 และค่า Sig. เท่ากับ .057 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชางานฝึกฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าเฉลี่ย 26.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.16 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่ม ควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ มีค่าเฉลี่ย 22.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.66 เมื่อทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ independence พบว่าค่า t เท่ากับ -9.489 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชางานฝึกฝีมือ 1 ของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกัน

4. ผลการประเมินเจตคติระหว่างกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติและกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 พบว่าเจตคติของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 มีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านพฤติกรรม รองลงมาคือด้านสติปัญญาและด้านความรู้สึก ตามลำดับ สำหรับเจตคติของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติ มีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านพฤติกรรม รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกและด้านสติปัญญา ตามลำดับ

4.1 ด้านสติปัญญา

เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 มีภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางสติปัญญา รองลงมาคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ช่วยทำให้มีความคิดรอบคอบและการเสริมแรงโดยให้คะแนนแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุดและวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาพื้นฐานที่นำมาใช้ในการเรียนตามลำดับสำหรับเจตคติของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาพื้นฐานที่นำมาใช้ในการเรียน รองลงมาคือการเสริมแรงโดยให้คะแนนแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุดและวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางสติปัญญา ตามลำดับ

4.2 ด้านความรู้สึก

เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ นักเรียนสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ฝึกทักษะและความรู้ จากตำราเอกสารสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 รองลงมาคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาปรับพื้นฐาน และนักเรียนรู้สึกเป็นกังวลเมื่อเรียนวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ตามลำดับสำหรับเจตคติของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาน่าเบื่อ รองลงมาคือ นักเรียนสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ฝึกทักษะและความรู้ จากตำราเอกสารสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 และนักเรียนรู้สึกเป็นกังวลเมื่อเรียนวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ตามลำดับ

4.3 ด้านพฤติกรรม

เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ กลัวทำงานผิดพลาดรองลงมาคือ เป็นวิชาที่น่าสนใจและวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาที่ฝึกฝนได้ ตามลำดับสำหรับเจตคติของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีปกติมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาที่ทำให้เกิดกระบวนการคิด รองลงมาคือวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 เป็นวิชาที่ฝึกฝนได้และข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนวิชานิชงานฝึกฝีมือ 1 ทำให้มีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ตามลำดับ

5. ผลการประเมินพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนนิชงานฝึกฝีมือ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากและด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยรายละเอียดแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้รองลงมาคือครูให้คำปรึกษาแนะนำ ดูแลเกี่ยวกับชุดการสอน และน้อยที่สุดคือครูให้การเสริมแรงโดยให้คะแนนแก่กลุ่มที่ทำกิจกรรมสำเร็จสูงสุด

ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก รองลงมาคือการจัดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียนและน้อยที่สุดคือความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนใช้สื่อสารการเรียนรู้ต่างๆ ร่วมกันรองลงมาคือนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และน้อยที่สุดคือผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนรองลงมาคือผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่มและน้อยที่สุดคือการประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเทียบกับการเรียนแบบปกติทั้งนี้เนื่องผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น ครอบคลุมกับเนื้อหาในหลักสูตร เมื่อนักเรียนเรียนเนื้อหาจากชุดการสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 แล้วทำกิจกรรม จากการแบ่งเนื้อหาเป็นเรื่องๆ เมื่อนักศึกษาเรียนเนื้อหาในแต่ละเรื่องแล้ว สามารถย้อนทบทวนเนื้อหาได้ตลอดเวลา จนกว่าจะเข้าใจจึงทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสาเกียรติ แก้วปึกษา (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารายงานการพัฒนาชุดการสอน วิชาการงานอาชีพพื้นฐาน รหัสวิชา ง22102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 งานช่างสำคัญกับการดำรงชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกัณฑ์วิทยวิทยา ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอน วิชาการงานอาชีพพื้นฐาน รหัสวิชา ง22102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 งานช่างสำคัญกับการดำรงชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกัณฑ์วิทยวิทยา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิศร แก้วอุตร (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีวิชางานช่าง เรื่องการออกแบบและปฏิบัติงานไม้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีความก้าวหน้าในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของมนต์ศักดิ์ กลิ่นสกุล (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอน วิชาเทคโนโลยีการเชื่อม 1 (รหัสวิชา 3103-2001) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2546 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนวิชาเทคโนโลยีการเชื่อม 1 (3103-2001) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพุทธศักราช 2546 ผลการรายงานการใช้สรุปได้ว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยร้อยละ 81.24/81.03 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือสูงกว่า 80/80 สอดคล้องกับผลการศึกษาของแมคโคแมน (Maccoleman, 1975) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชุดการสอน

กิจกรรมกลุ่มในการศึกษาของนักเรียนระดับ 9 จำนวน 24 ห้อง โดยจัดการเรียนการสอนห้องละ 3 กลุ่ม รวม 72 กลุ่ม โดยคำนึงถึงสติปัญญา อายุ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อโรงเรียนพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนร่วมกับการอภิปราย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียว และสูงกว่าการสอนแบบปกติที่ระดับนัยสำคัญ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษานักเรียน (Meeks, 1972) ศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดการสอนแบบธรรมดาสำหรับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีเจตคติที่ดีต่อวิชางานฝึกฝีมือ 1 ที่เรียนแบบเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าการเรียนแบบปกติโดยทั้งกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนวิชา งานฝึกฝีมือ 1 และที่เรียนด้วยวิธีปกติอยู่ในระดับมากทั้งนี้จากการศึกษาพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการ วิชางานฝึกฝีมือ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีทำให้นักเรียนได้มีโอกาสในการ ลงมือปฏิบัติจริงทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความตื่นตัวและทำทลายความสามารถของนักเรียนส่งผลให้ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาฝึกฝีมือ 1 นอกจากนี้เจตคดียังเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติด ตัวมาแต่กำเนิด หากแต่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดต้องภายหลัง เมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเจตคติเกิดขึ้นจากร่องการรวบรวมความคิดอันเกิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่างเกิดจากความรูสึก ที่รอยพิมพ์ใจ และเกิดจากการเห็นตามคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานักเรียน (Anderson, 1982) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ของผู้ที่ฝึกอบรมเพื่อเป็นครูสังคมศึกษา ใน ระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน การวางแผน การสอนและวิธีการสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา และครูฝึกโดยมากชอบการเรียนด้วยตนเองและสอดคล้องกับผลการศึกษานักเรียน (Meeks, 1972) ศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดการสอนแบบธรรมดาสำหรับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าวิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของทุกคนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอน ซึ่งได้ทำก่อนและหลัง การทดลอง ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าทุกคนมีพัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุด กิจกรรมการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปว่าวิธีการสอนด้วยชุดการสอนดีกว่าการสอนแบบธรรมดา

3. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุด การสอนวิชางานฝึกฝีมือ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ความรับผิดชอบและมีความ กระตือรือร้นในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีระบบ รู้จักวางแผนการทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทำให้ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอน วิชางานฝึกฝีมือ 1 ในภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสาเกียรติ แก้วปักษา (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาการงานอาชีพพื้นฐาน รหัสวิชา ง22102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 งานช่างสำคัญกับการดำรงชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา ผลการศึกษานักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน วิชาการงานอาชีพ

พื้นฐาน รหัสวิชา ง22102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 งานช่างสำคัญกับการดำรงชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา มีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิธร แก้วอุดร (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยีวิชางานช่างเรื่อง การออกแบบและปฏิบัติงานไม้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของแอนเดอร์สัน (Anderson, 1982) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของผู้ที่ฝึกอบรมเพื่อเป็นครูสังคมศึกษา ในระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผน การสอนและวิธีการสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาและครูฝึกโดยมากชอบการเรียนรู้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับผลการศึกษาของมีกส์ (Meeks, 1972) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีการสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้ชุดการสอนแบบธรรมดาสำหรับนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าทุกคนมีพัฒนาการทางทัศนคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปว่าวิธีการสอนด้วยชุดการสอนดีกว่าการสอนแบบธรรมดา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ปณิต เทพภิบาล.(2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนต์ศักดิ์ กลิ่นสกุล. (2551). *การสร้างและพัฒนาชุดการสอนวิชาวิชาเทคโนโลยีการเชื่อม 1 (รหัสวิชา 3103 – 2001) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2546 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. สุพรรณบุรี : วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี.
- สาเกียรติ แก้วปักษา. (2555). *รายงานการพัฒนาชุดการสอน วิชาการทำงานอาชีพพื้นฐาน รหัสวิชา ง22102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 งานช่างสำคัญกับการดำรงชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา*. ศรีสะเกษ : สถาบันการศึกษากันทรลักษณ์วิทยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (19 สิงหาคม 2559). *การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขบประมาณพ.ศ. 2556*. สืบค้นจาก <http://www.vec.go.th>.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10 - 20 ปี*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ 9119 เทนนิคพริ้นติ้ง.
- อภิธร แก้วอุดร. (2551). *รายงานการวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี วิชางานช่าง เรื่อง การออกแบบและปฏิบัติงานไม้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Anderson, R.M. (1982). Self-Instructional as a Method of Preparing Elementary School Social Studies Teacher Experiences to Apply an Inductive Teaching Model.

Dissertation Abstracts International, 42(11), 4795-A.

McColeman, James Westley. (1975). Relationship between The use of Learning Activity And the Preferences of Student toward the Social Study Course. *Dissertation Abstracts International*, 36(1), 109A.

Meeks, S.E. (1972). Learning package versus conventional method of instruction. In

Dissertation Abstracts International, 32(9), 4995-A.